

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Meerjarig informatieplan IenW 2022 - 2026

Den Haag, 28 september 2022

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	1
	LEESWIJZER.....	1
2.	PRIORITEITEN IENW BELEIDSPROGRAMMA 2022 - 2026	2
2.1	DE BASIS OP ORDE	2
2.2	TOEKOMSTBESTENDIGHEID	3
2.3	AMBITIES WAARMAKEN	3
3.	INZET IENW OP DIGITALISERING EN INFORMATIEVOORZIENING	4
3.1	NATIONAAL TOEGANGSPUNT MOBILITEITSDATA (NTM)	4
3.2	GRONDSTOFFEN INFORMATIESYSTEEM (GRIS)	4
3.3	PROGRAMMA DIGITALISERING NOORDZEE.....	5
3.4	DIGITALE INFRASTRUCTUUR LOGISTIEK (DIL)	5
3.5	CYBERWEERBAARHEID	6
3.6	SAMEN METEN MET BURGERS	7
3.7	ONTWIKKELPLAN ASSETMANAGEMENT IENW	7
3.8	EUROPEAN RAIL TRAFFIC MANAGEMENT SYSTEM (ERTMS).....	7
3.9	DIGITALISERING STELSEL VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING (VTH-STELSEL)	8
3.10	EARLY WARNING CENTRE (EWC).....	8
3.11	MODERNISERING WAARNEEMINFRASTRUCTUUR (MWI).....	9
3.12	TRANSPARANTIE EN INZICHT: PILOT SUBSIDIEREGELING VUURWERK.....	9
3.13	I-VAKMANSCHAP	10
4.	I-STRATEGIE IENW 2022 - 2025	11
4.1	PRIORITAIRE DOELSTELLINGEN I-STRATEGIE.....	11
4.2	RELATIE MET DE I-STRATEGIE RIJK	12
5.	FINANCIËLE ASPECTEN EN I-CONTROL	13

Colofon

Opdrachtgever

Hillie Beentjes | plaatsvervangend secretaris-generaal

Meer informatie

Concerndirectie Informatiebeleid

Paul de Haaij | paul.de.haij@minienw.nl en (06) 4627 5695

Mostafa Mohammadi | mostafa.mohammadi@minienw.nl en (06) 5025 3786

1. Inleiding

Maatschappelijke opgaven als uitgangspunt

Voor u ligt het meerjarig informatieplan 2022-2026 van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Het informatieplan schetst de maatschappelijke IenW opgaven en de inzet van ICT en digitalisering daarbij. Het plan biedt overzicht en inzicht in de prioritaire doelstellingen van de informatievoorziening voor de komende jaren. Het stimuleert een cultuur van kennisdeling binnen en buiten het ministerie. Ook draagt het bij aan de informatievoorziening voor de Tweede Kamer.

Binnen de (kwaliteits)kaders

In het Besluit CIO-stelsel Rijksdienst 2021¹ is vastgelegd dat alle departementen voor het eerst in 2022 een dergelijk plan aan de Tweede Kamer versturen. Dit informatieplan is gebaseerd op het huidige Kwaliteitskader meerjarige departementale informatieplannen van BZK. Het informatieplan wordt jaarlijks geactualiseerd en het betreft een meerjarig groeitraject. Bij het opstellen van dit informatieplan is het IenW Beleidsprogramma 2022-2026² leidend geweest.

I-Strategie als fundament

Het ministerie van IenW heeft, met het oog op de maatschappelijke opgaven en keuzes waar het voor staat, een departementale I-Strategie opgesteld. In deze I-Strategie is de richting van de departementale informatievoorziening vastgelegd. Digitalisering en informatievoorziening zijn immers belangrijke factoren op het werkkterrein van IenW: het fysieke domein van wegen, water en leefomgeving. Tevens wordt gewerkt aan digitalisering en informatievoorziening binnen het ministerie zelf: digitalisering van de primaire taken bij beleid, uitvoering, inspectie en kennisontwikkeling. IenW heeft de ambitie om zich verder te ontwikkelen als een proactieve en innovatieve speler op het gebied van data, datatechnologie en andere digitale innovaties.

Leeswijzer

Het plan begint met de maatschappelijke opgaven en beleidsprioriteiten van IenW voor deze kabinetsperiode. Vervolgens wordt inzicht gegeven in een aantal pregnante ontwikkelingen en plannen met betrekking tot informatievoorziening en digitalisering bij IenW die een bijdrage daaraan leveren. Daarna wordt ingegaan op de I-Strategie van IenW en de drie prioritaire doelstellingen in het informatiebeleid van IenW. Deze prioritaire doelstellingen zijn onlosmakelijk verbonden met de beleids-, uitvoerings-, inspectie- en bedrijfsvoeringsprioriteiten. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven hoe IenW aansluit op de I-Strategie Rijk. Tot slot wordt, conform het Kwaliteitskader meerjarige departementale informatieplannen, in kwalitatieve zin ingegaan op een aantal financiële aspecten van informatievoorziening en digitalisering.

---

¹ Kamerstuk 26643, nr. 739

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 925 XII, nr. 106

2. Prioriteiten IenW Beleidsprogramma 2022 - 2026

Het ministerie van IenW zet in op een veilig, bereikbaar en leefbaar Nederland. Daarvoor werkt het ministerie aan krachtige verbindingen over de weg, spoor, het water en door de lucht. En IenW beschermt tegen wateroverlast, zorgt voor de kwaliteit van lucht, water en bodem. Het ministerie zet zich in voor een sterke en duurzame infrastructuur. Voor een netwerk van wegen, spoorwegen, vaarwegen, van dijken, havens en luchthavens. Voor mobiliteit die kwalitatief goed, betaalbaar en toegankelijk is. Voor een gezonde leefomgeving met schone lucht, schone bodem, schone rivieren en een schone zee. En waarschuwt tijdig voor extreem weer en informeert over klimaatverandering. Met als doel een klimaatneutraal, duurzaam, fossielvrij en circulair Nederland. Dit vraagt om een intensieve samenwerking bij beleidsagendering, beleidsontwikkeling, uitvoering, inspectie en kennisontwikkeling. Het coalitieakkoord geeft richting en prioriteiten voor deze kabinetsperiode. In het Beleidsprogramma IenW staat uitgewerkt hoe IenW de ambities en concrete afspraken uit het coalitieakkoord gaat uitvoeren.

Bij de realisatie van het Beleidsprogramma zijn informatievoorziening en digitalisering onmisbaar. Hiervoor worden applicaties ontwikkeld, beheerd en aangepast voor het verzamelen en analyseren van data, het bedienen van onze vitale infrastructuur en sturen van de (bedrijfs)processen, het opslaan van informatie zoals adviezen en onderzoeken en voor het ontsluiten van data en informatie. Het gaat er om de juiste informatie op het juiste moment op de juiste plek beschikbaar te hebben. IenW stelt hiervoor kaders op en zorgt voor waarborgen met wet-, regelgeving en standaarden. Initiatieven om een goede informatievoorziening te organiseren, zowel voor beleid, uitvoering, inspectie en onze bedrijfsvoering worden ondersteund.

De beleidsprioriteiten voor IenW in de komende kabinetsperiode zijn samen te vatten in de volgende drieslag:

2.1 De basis op orde

Voorop staat dat de basis op orde is. Dit geldt bijvoorbeeld voor het vervoerssysteem en het watersysteem. Vanaf de jaren 50 van de vorige eeuw is een groot deel van de infrastructuur aangelegd. Deze raakt op leeftijd en kent een steeds intensiever en zwaarder gebruik. Tegelijk stellen ontwikkelingen op het gebied van klimaat, duurzaamheid en cyberveiligheid nieuwe eisen aan onze infrastructuur. In de afgelopen perioden heeft de instandhouding (beheer en onderhoud) achterstanden opgelopen. Om het benodigde kwaliteitsniveau voor een bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland vast te houden zijn extra inspanningen nodig. Er wordt toegewerkt naar een meerjarenplan voor instandhouding van de Rijksinfrastructuur, gericht op een stabiele langdurige programmering, waarbij op termijn het uitgesteld onderhoud wordt ingelopen. Hiervoor is versterking van het assetmanagement nodig om zo onze verouderende infrastructuur tijdig, goed en zoveel mogelijk hindervrij te kunnen vernieuwen. Het is cruciaal dat data en informatie over de bestaande infrastructuur duurzaam beschikbaar en toegankelijk zijn. In deze kabinetsperiode zal daarom ook kritisch moeten worden gekeken naar het benodigde kwaliteitsniveau van de netwerken voor een bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Dit betekent dat er keuzes worden gemaakt over prestatieniveaus voor instandhouding, nieuwe eisen aan de infrastructuur, zoals klimaatadaptatie, circulair en cyberveiligheid. Vooruitlopend hierop zullen we wel de eerste

(no-regret) stappen zetten op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid en cybersecurity.

2.2 Toekomstbestendigheid

Het ministerie van IenW werkt niet alleen voor de korte termijn, maar ook voor de lange termijn aan duurzame en haalbare oplossingen. IenW wil Nederland bereikbaar, duurzaam en veilig maken voor toekomstige generaties. Het mobiliteitssysteem voor personen en goederen vervult hierin een centrale rol. In het coalitieakkoord is onder meer opgenomen dat IenW investeert in de verbetering en uitbreiding van de infrastructuur voor openbaar vervoer, fiets, auto en water en 'hubs' ontwikkelt waar reizigers eenvoudig kunnen overstappen naar een (deel)auto, (deel)fiets, trein of metro via multimodaal reisadvies op maat. Toekomstbestendigheid gaat echter veel verder. Het gaat ook om luchtvaartbeleid en om duurzame mobiliteit. Klimaatadaptatie is een noodzaak. Het coalitieakkoord geeft daarover aan dat water en bodem sturend worden bij ruimtelijke planvorming. Problemen moeten niet afgewenteld kunnen worden op andere gebieden, naar de toekomst of van privaat naar publiek. Tevens zijn een gezonde en veilige leefomgeving en een circulaire economie prioriteiten. IenW werkt daarbij aan een leefomgeving met schone lucht, een schone bodem, schone rivieren en een schone zee. Het voorkomen en beperken van vervuiling, hinder van geluid en trillingen en het contact met schadelijke stoffen is van direct belang voor de gezondheid van mens en milieu. De gezonde leefomgeving is actueler dan ooit, nu we midden in een aantal grote transitieën zitten.

2.3 Ambities waarmaken

Er is in het coalitieakkoord geld uitgetrokken voor de ambities op het beleidsterrein van IenW. IenW wil deze middelen met goede plannen snel en doelmatig inzetten. Het gaat dan bijvoorbeeld om de concrete inzet op een goede ontsluiting en bereikbaarheid van nieuwe woonwijken. De ambities zijn er ook bij de aanleg van een aantal nieuwe spoorlijnen, betalen naar gebruik voor voertuigen en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Samen met de waterbeheerders wordt uitvoering gegeven aan de Kaderrichtlijn Water om de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater te waarborgen en onder meer maatregelen te treffen om waterverontreiniging terug te dringen.

Tegelijk zijn de bredere ambities die dit kabinet heeft op het gebied van woningbouw, stikstof en klimaat belangrijk. Deze hebben directe invloed op de prioriteiten van IenW en zijn onderdeel van de aanpak. De IenW-ambities die daarmee samenhangen op het terrein van smart mobility, waterveiligheid, circulaire economie en logistieke keten kunnen niet worden gerealiseerd zonder gebruik te maken van de mogelijkheden die digitalisering biedt. Digitalisering kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat het mobiliteitssysteem efficiënter en effectiever wordt gebruikt door slim inzetten van data en informatie. Daarmee kunnen de mobiliteitsstromen goed geleid worden. Zo ook is het inwinnen en gebruiken van data en informatie voor geluid, veiligheid en milieu een belangrijk aandachtspunt. Dit vraagt een grote inzet van IenW en haar partners. Tegelijkertijd betekent dit dat er ook extra aandacht moet zijn voor informatiebeveiliging inclusief cybersecurity. De dreiging vanuit de omgeving neemt toe. Dit betekent dat IenW weerbaar moet zijn zowel voor wat betreft eigen organisatie als de vitale sectoren.

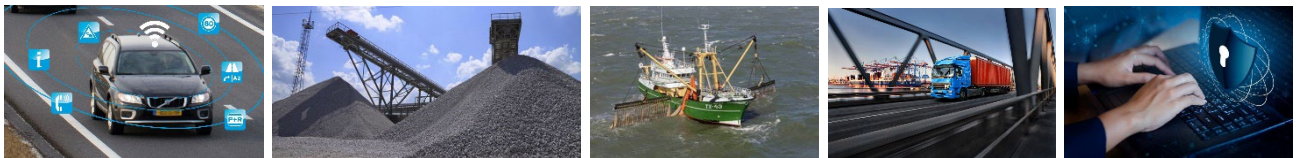
Dit zijn de ambities die IenW heeft op het terrein van digitalisering. De mate waarin deze kunnen worden gerealiseerd hangt af van beschikbare personele capaciteit en beschikbare middelen. Ook de uitvoerbaarheid vraagt nog de nodige aandacht.

3. Inzet IenW op digitalisering en informatievoorziening

Het beleidsprogramma benadrukt dat informatievoorziening en digitalisering belangrijk zijn voor de realisatie van de ambities van IenW. De doelen voor het mobiliteitsdomein, de circulaire economie en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving kunnen niet worden behaald zonder digitalisering. IenW investeert daarom meer in digitalisering en op een meer geïntegreerde wijze. Zonder data en digitalisering heeft IenW onvoldoende informatie om de waterveiligheid, waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid te garanderen. Kan IenW geen regie voeren op een leefbare, veilige en gezonde leefomgeving. Loopt het mobiliteitssysteem, onder druk van de steeds toenemende vraag, vast. En zonder data en digitalisering verliezen onze Nederlandse logistieke ketens de regie op een deel van de Europese goederenstromen. Het coalitieakkoord geeft aan dat we de kansen van digitale technologie voor de samenleving en economie moeten verzilveren. Nederland moet hét digitale knooppunt van Europa worden. En daar kan IenW een belangrijke bijdrage aan leveren.

De steeds grotere stempel van digitalisering op het beleidsterrein van IenW kan voortkomen uit beleids-gedreven doelstellingen, levenscyclus-gedreven innovaties (voor ICT die nodig blijft om bestaande taken goed te kunnen uitvoeren) en uit technologie-gedreven ontwikkelingen (voor ICT-ontwikkelingen en digitale innovaties die kansen bieden t.b.v. het primaire proces). Daarvoor zijn vele initiatieven en projecten bij IenW gestart. De mate waarin deze kunnen worden gerealiseerd hangt af van beschikbare personele capaciteit en beschikbare middelen. Maar ook de arbeidsmarkt en de onzekerheid rond de te nemen keuzes zorgen voor druk op de ambities. Daarnaast zorgt besluitvorming elders (zoals bijvoorbeeld binnen de EU) voor onzekerheid.

Hieronder schetsen we een aantal actuele en kenmerkende voorbeelden in het IenW domein. Deze selectie illustreert het belang van digitalisering en informatievoorziening bij de drieslag uit het beleidsprogramma: Basis op orde, Toekomstbestendigheid en Ambities waarmaken.

3.1 Nationaal toegangspunt mobiliteitsdata (NTM)

Samenwerken en delen van informatie en data op het gebied van mobiliteit is belangrijk. Het NTM geeft een overzicht van alle data die van belang zijn voor mobiliteit, zoals verkeersdata, verkeersveiligheidsdata, parkeerdata, OV, logistiek en laadpunten. Het NTM stelt deze data beschikbaar via een website en geeft duidelijkheid over de standaarden, de bronhouders en de datakwaliteit. De website toont mobiliteitsdata in samenhang op een kaart. Het biedt hiermee een platform voor de verschillende gebruikersgroepen om optimaal data te gebruiken en uit te wisselen. Dit draagt bij aan een effectief en efficiënt gebruik van het mobiliteitssysteem. Bovendien geeft Nederland hiermee invulling aan verschillende Europese verordeningen over beschikbaarheid en vindbaarheid van mobiliteitsdata. Daarnaast borgt NTM de privacy en security van de via NTM beschikbare data. De mate waarin de doorontwikkeling van NTM een succes wordt hangt af van de beschikbaarheid van data bij de diverse bronnen die voldoen aan de standaards.

3.2 Grondstoffen Informatiesysteem (GRIS)

Het beleidsprogramma GRIS van IenW onderstreept dat de manier waarop we op dit moment wereldwijd met de grondstoffen omgaan niet langer houdbaar is. Bij de overgang naar een circulaire economie wordt het dan ook steeds belangrijker om het gebruik van ruwe grondstoffen te verminderen of ze opnieuw te gebruiken. Voor de monitoring van grondstoffengebruik wordt in opdracht van het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) in het kader van het monitoringsprogramma Circulaire Economie door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) een grondstoffen informatiesysteem (GRIS) ontwikkeld.

Het GRIS verzamelt structureel gegevens over de grondstofstromen, het gebruik en de voorraden ervan in de Nederlandse economie. Het maakt het mogelijk om informatie over grondstoffen bij elkaar te brengen en te koppelen. Dit geeft nieuwe inzichten, bijvoorbeeld in welke sectoren grondstoffen worden gebruikt, of ze kunnen worden hergebruikt en waar voorraden aanwezig zijn.

Recent is de eerste pilot van GRIS uitgevoerd. Het GRIS wordt de komende jaren stap voor stap doorontwikkeld.

3.3 Programma Digitalisering Noordzee

De Noordzee behoort thans tot de meest intensief benutte zeeën ter wereld. De komende decennia biedt de Noordzee ruimte in de transitie naar hernieuwbare energie, die vanwege de klimaatambities voor 2030 en 2050 en mede ingegeven door het loskomen van Russisch gas, in een stroomversnelling is geraakt. Andere nationale belangen op de Noordzee zijn de versnelde opschaling van de transportfunctie en mainportontwikkeling van de grootste havens van Europa, duurzame voedselproductie, kustbescherming en beveiliging van voorzieningen (o.a. platforms en leidingen) en de toegang naar de havens. Tegelijkertijd vragen mondiale verdragen en EU-regelgeving om een duurzame blauwe economie binnen de randvoorwaarden van het ecosysteem. De gebruiksfuncties mobiliteit en transport, energie en voedselvoorziening zijn speerpunten in de Nederlandse Digitaliseringstrategie, en zijn een belangrijke bron voor groei, innovatie en nieuwe bedrijvigheid. Digitalisering is ook één van de speerpunten voor het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB). Het Kabinet richt zich met het Programma Noordzee 2022–2027 op een goede balans tussen de grote transities en het ecosysteem in een steeds complexere Noordzee. Digitalisering van de informatiebehoefte t.b.v. deze transities en de connectiviteit voor toezicht, handhaving, beheer van de Noordzee, beleid en de gebruikers zelf, maakt daar intrinsiek onderdeel van uit. Deze digitalisering staat nog in de kinderschoenen. In het Coalitieakkoord is afgesproken dat op de korte termijn (tot 2030) 10 miljoen euro beschikbaar komt voor multifunctionele boeien voor inwinning van data, ter vervanging van sensoren die verdwijnen als gevolg van het afbreken van gasplatforms. Voor de benodigde schaa sprong op de middellange en lange termijn (na 2030) zijn nog geen middelen voorzien.

In de periode tot 2024 stelt IenW samen met betrokken departementen een voorstel op voor een Uitvoeringsprogramma Digitalisering Noordzee, dat zich richt op de periode na 2030, inclusief benodigde middelen. Tegelijkertijd wordt een voorstel gemaakt voor de derde ronde van het Nationaal Groeifonds (NGF) in 2023. Zonder een impuls uit het NGF dreigen de noodzakelijke digitalisering en connectiviteit tot 2030 achter te blijven. In de komende jaren ligt het accent op publiek-private samenwerking bij industrieel en toegepast onderzoek, experimenten en de doorontwikkeling van innovaties, start-ups en scale-ups. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan:

- Een dynamisch nautisch verkeersmodel voor “safety and security at sea”;
- Het onderzoeken van innovaties op gebied van energie uit wind, zon en water, energiehub s (eilanden), waterstofconversie en benodigde infrastructuur;
- Een ontwerp van een data-netwerk voor innovatieve voedselproductie en visserij en informatie over hiermee gepaard gaande effecten op of synergie met het ecosysteem;
- Digital Twin Noordzee: de doorontwikkeling van het beleidsondersteunende systeem voor het doen van scenario- en modelanalyses voor ruimtelijke planning van de Noordzee.

3.4 Digitale Infrastructuur Logistiek (DIL)

De informatierevolutie stelt logistieke ketenpartijen in staat vlot en effectief data uit te wisselen. Dit leidt tot een efficiëntere en duurzamere logistiek en uiteindelijk tot meer economische groei. Hierdoor krijgen zij meer inzicht in elkaars werkzaamheden en kunnen zij sneller innoveren. Via de Digitale Transport Strategie goederenvervoer (DTS) zet IenW zich in om alle data rondom het hele goederenvervoer te digitaliseren, zodat relevante data snel, veilig en eenvoudig uitgewisseld kan worden binnen multimodale transportketens. De digitale transport strategie bevat het lange termijnplan van het ministerie van IenW om, samen met andere ministeries en bedrijven, het goederenvervoer optimaal te laten profiteren van de mogelijkheden die digitalisering biedt. De DTS bevat vier actielijnen rondom de

implementatie van twee Europese verordeningen, de realisatie van een Basis Data Infrastructuur, papierloos transport en de adoptie van innovatieve toepassingen. In december 2018 is de DTS aan de Tweede Kamer gestuurd.

Tot nu toe laat logistiek Nederland de kansen op gebied van data-uitwisseling grotendeels onbenut. 69% van de Nederlandse bedrijven in de logistieke ketens is nog niet 'digital ready'. Wat ontbreekt is een betrouwbare data-infrastructuur - Internet of Logistics - voor het delen van commercieel gevoelige logistieke data. Het programma Digitale Infrastructuur Logistiek (DIL) is ingezet om de doelen uit de DTS versneld en verbeterd te realiseren en is een gezamenlijk initiatief van het ministerie van IenW, de havenbedrijven Rotterdam en Amsterdam, Schiphol/Cargonaut, Portbase, evofenedex, TNO en Douane. Met het programma DIL willen zij de kansen van de digitale revolutie aangrijpen voor het vernieuwen en verduurzamen van Logistiek Nederland, met specifieke aandacht voor de bijdragen die bedrijven daaraan kunnen leveren.

DIL zet in op:

1. Doorontwikkeling en eerste realisatie van de Basis Data Infrastructuur (BDI);
2. De ontwikkeling van nieuwe digitale datadiensten;
3. De uitrol van een 'transitieagenda' om minimaal de helft van de Nederlandse logistieke bedrijven over de digitale streep te trekken.

DIL realiseert hiermee in vijf jaar een toekomstbestendige infrastructuur voor bedrijfsleven en overheid en verhoogt hun 'digital readiness'. Hierna is de markt zelf in staat om blijvend data te delen en innovaties te ontwikkelen en op te schalen.

Het landschap van Logistiek Nederland is divers met een paar grote logistieke spelers (zoals Haven Rotterdam en Portbase), veel kleinere partijen en een aantal overheidspartijen zoals de Douane. Belangrijkste uitdaging om het programma een succes te maken is om een zo groot mogelijke adoptie te realiseren en commitment te creëren bij alle partijen: grote en kleinere partijen (MKB). Het proces van consensus (en betrokkenheid) over afspraken en standaarden is daarbij cruciaal.

3.5 Cyberweerbaarheid

Het vergroten van de cyberweerbaarheid is een belangrijke randvoorwaarde voor het werk van IenW. De toenemende digitalisering, verknoping van digitale netwerken, cybercriminaliteit en afhankelijkheid van externe partijen maakt de samenleving steeds kwetsbaarder. IenW is systeemverantwoordelijk voor de verschillende vitale sectoren, van nucleair tot drinkwater tot chemie en het is cruciaal dat die sectoren kunnen blijven functioneren. De vitale sectoren en het kerndepartement, die onder de systeemverantwoording van IenW vallen, ervaren steeds meer de cyberdreiging vanuit verschillende (statelijke) actoren en criminele organisaties. IenW zet zich actief in om samen met de verschillende sectorpartijen de cyberweerbaarheid van het eigen ministerie en de vitale sectoren te vergroten. Bijvoorbeeld de watersector waar partijen de handen ineen hebben geslagen om cyberaanvallen in de toekomst het hoofd te bieden. Om als ministerie voorbereid te zijn moeten we onze maatregelen aanpassen aan de veranderende risico's die passen bij het actuele dreigingsbeeld.

Vanwege de groeiende dreiging wordt momenteel bij IenW de hand gelegd aan een vernieuwing en verdieping van de IenW cyberstrategie (2022-2027). De realisatie van deze IenW-cybersecuritystrategie loopt synchroon met de herziening van de Nederlandse cybersecuritystrategie (onder coördinatie van de NCTV). Doelstelling van de IenW- alsmede de NCTV-strategie is om niet alleen het inzicht in de dreigingen te vergroten, maar juist het handelend vermogen te versterken om deze dreiging tegen te gaan. Dat doen we onder andere door het stimuleren van testen en oefenen door vitale organisaties, het verbeteren van het vermogen van organisaties om effectief te reageren op cyberincidenten, het uitbouwen en versterken van het toezicht op de vitale sectoren én cybersecurity kennis en expertise (Operational Technology-security, sleuteltechnologieën) op te bouwen en dwarsdoorsnijdend in te zetten. Het tempo waarmee de doelen kunnen worden gerealiseerd is afhankelijk van de beschikbare personele capaciteit en de middelen.

3.6 Samen meten met burgers

Meer en actuelere gegevens leiden tot beter onderbouwde en beter maatschappelijk gedragen beleidsafwegingen rond onze leefomgeving. Moderne sensortechnologie maakt het mogelijk om low-tech en tegen lage kosten meetapparatuur in te zetten. Burgers meten in de eigen leefomgeving en stellen de gegevens beschikbaar voor de overheid. Onder andere bij het RIVM, RWS en KNMI zijn interessante initiatieven voor 'het samen meten' ontwikkeld. Op beleidsthema's als luchtkwaliteit, geluid en trillingen worden bestaande databronnen en meetmethoden verrijkt met data van zogenoemde 'citizen science'. Een concreet voorbeeld is de Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord (SLA), waarbij inwoners van deelnemende gemeenten zelf de luchtkwaliteit meten. Op deze manier krijgen zij en wij beter inzicht in de luchtkwaliteit van hun omgeving. In het kader van het SLA werken het Rijk, de provincies en gemeenten aan een permanente verbetering van de luchtkwaliteit.

Het benutten van meetgegevens van burgers verstevigt de beleidsvorming en -uitvoering van IenW. De genoemde voorbeelden helpen IenW om hiermee ervaringen op te doen en te kijken welke toekomstige vraagstukken zich lenen voor een dergelijke aanpak.

3.7 Ontwikkelplan Assetmanagement IenW³

Het kabinet heeft voor de komende kabinetsperiode belangrijke ambities op het terrein van de infrastructuur. IenW werkt actief aan de verdere ontwikkeling van het assetmanagement op het hoofdwegennet, -vaarwegennet en watersysteem. Het gaat om de basisgegevens voor veel van ons werk aan wegen, bruggen, tunnels en sluizen in het land. IenW gaat het kernproces van dit assetmanagement aanpakken, dat binnen Rijkswaterstaat (RWS) een meer centrale inrichting en aansturing vereist. De verantwoordelijkheidsverdeling en werkwijze voor het beheren van de netwerken worden helder en eenduidig belegd. IenW richt het assetmanagementproces zodanig in dat de planning, uitvoering en de (financiële) rapportage alle instandhoudingsactiviteiten omvat. Dit proces vereist een informatievoorziening die volledig, uniform en actueel is en die het mogelijk maakt centraal te kunnen sturen. Op korte termijn worden kaders en instructies aangescherpt en verbetert RWS de areaalgegevens. Verbeteringen moeten zichtbaar worden in onder andere de kwaliteit van de instandhoudingsreeksen. RWS voert dit ontwikkelplan uit via twee sporen. Het eerste spoor betreft het verbeteren van het assetmanagement proces. Belangrijk onderdeel daarvan is het verbeteren van de kwaliteit van de data over de infrastructuur (assets) en van de ICT-ondersteuning van bijbehorende informatieprocessen. Het tweede spoor richt zich op toepassing van een moderne inwintechniek om te komen tot beter voorspelbaar en efficiënter onderhoud van de infrastructuur.

Deze structurele verbeteringen in het assetmanagement moeten leiden tot het beter functioneren van onze netwerken tegen redelijke kosten en acceptabele risico's en minder hinder door onderhoud of verstoringen. De ambities vragen forse verbeteringen op het gebied van data en IV. Dit vergt grote investeringen in capaciteit en geld. Deze middelen zijn echter schaars, zeker in relatie met de reguliere instandhoudingsopgave (incl. Vervanging en Renovatie) waardoor er risico's op vertraging en suboptimale oplossingen zijn. Daarnaast stellen de aanpassingen ook eisen aan de samenwerking met de omgeving (markt, beleid, andere overheden) bijvoorbeeld over de uitwisseling van data over het areaal (kunstwerken) en contractvormen door het toepassen van moderne inwintechnieken.

Vanwege het multidisciplinaire en langjarige karakter van het ontwikkelplan wordt dit gefaseerd uitgevoerd. De voortgang op het gebied van data en IV is daarbij mede afhankelijk van de voortgang en besluitvorming van de organisatie-brede ontwikkeling.

3.8 European Rail Traffic Management System (ERTMS)

Veiligheid op het spoor is één van de prioriteiten van IenW. ERTMS is het systeem voor treinbeveiliging, waarbij informatie over snelheden, seinstanden en remafstanden via een digitaal systeem aan de machinist worden doorgegeven. Het kabinet heeft gekozen om ERTMS in te voeren op internationale lijnen en op grote delen van het spoor op de drukste

---

³ Bijlage bij kamerbrief 17 december 2020, 35570-A-46.

trajecten. Het systeem wordt eveneens in onze buurlanden uitgerold, zodat op termijn naadloos zonder de noodzaak tot onderbrekingen door wisselen van materieel of systemen over de grenzen kan worden gereden. Met de invoering van ERTMS wordt het bestaande spoorbeveiligingssysteem gemoderniseerd. Dit bestaande spoorbeveiligingssysteem Automatische Treinbeïnvloeding (ATB) is toe aan vervanging en staat de verdere ontwikkeling van het spoorwegsysteem in de weg. Met ERTMS introduceren we een digitaal, robuust en toekomst vast beveiligingssysteem dat hoogfrequent spoor kan faciliteren. Zo wordt er een systeemsprong in de treinbeveiliging gemaakt.

De uitrol van ERTMS is niet alleen de overgang naar een nieuw systeem, het vergt een andere manier van werken voor de partijen in de sector. Dit vergt aanpassingen in de werkwijze en organisatie van met name ProRail maar ook de andere partijen in de sector. Tussen nu en 2031 worden ruim 15.000 spoorprofessionals opgeleid, wordt het materieel omgebouwd en krijgen zeven baanvakken en de Noordelijke lijnen ERTMS. Vanaf 2050 is ERTMS het standaard beveiligingssysteem in heel Nederland. De hele spoorsector gaat stap voor stap over naar het nieuwe systeem. Het programma ERTMS valt onder de Regeling Grote Projecten. Dat betekent dat de Tweede Kamer periodiek wordt geïnformeerd over de voortgang, mogelijke risico's en relevante ontwikkelingen.

3.9 Digitalisering stelsel Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-stelsel)

Om de leefbaarheid en veiligheid te garanderen is ons VTH-stelsel cruciaal. In dit stelsel van de omgevingsdiensten werken rijksinspecties, provincies, gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten samen met partijen uit de justitiële keten (Politie, Openbaar Ministerie, FIOD) aan het borgen van een gezonde, schone en veilige leefomgeving. IenW is een traject gestart om samen met de stelselpartijen de kwaliteit van de data in het VTH-stelsel te verbeteren. IenW werkt met deze partijen in het Interbestuurlijk Programma VTH samen aan de verbetering van de informatievoorziening van het VTH-stelsel. Hierin wordt op alle aspecten van het stelsel gewerkt aan een verbeterde informatiepositie van betrokken partijen (en ook bedrijven en burgers). Dit betekent onder meer dat voor het gehele stelsel gewerkt wordt aan het ontwikkelen van een fundament voor de organisatie van de informatievoorziening van het stelsel (een stelselarchitectuur/informatielandschap) zodat de kwaliteit van de informatievoorziening naar de toekomst geborgd kan worden en de eisen die aan die informatievoorziening gesteld worden eenduidig en inzichtelijk zijn. Er wordt onder andere gewerkt aan de verbetering van het gebruik en de aansluiting op het bestaande uitwisselingssysteem Inspectieview, verbetering van inzicht in de vergunningverlening voor stelselpartijen en verbetering van de gegevensuitwisseling tussen de straf- en bestuursrechtelijke praktijk. Dit is een complex traject, waarbij naast de digitaliseringsaspecten, gewerkt wordt aan een andere vorm van samenwerking met de partijen in de keten.

3.10 Early Warning Centre (EWC)

Nederland moet zich aanpassen aan nieuwe klimaatomstandigheden. De wereld heeft steeds vaker te maken met hittegolven, hevige neerslag, stormen, luchtverontreiniging en vulkaanas. De toenemende kwetsbaarheid voor extreme weersomstandigheden vraagt om vroegtijdige, op impact gebaseerde waarschuwingen en adviezen. Daarom ontwikkelt het KNMI de komende jaren een Early Warning Centre (EWC), een zogenaamd nationaal waarschuwingsadvies systeem. Met het EWC kan het KNMI een grotere bijdrage leveren aan de veiligheid en welvaart van Nederland en daarbuiten. Met de ontwikkeling naar een EWC wil het KNMI de samenleving voorzien van nauwkeurige, actuele (real time) berichtgeving bij calamiteiten. Doelgroepgerichte klimaatscenario's en stresstesten worden ontwikkeld om steden voor te bereiden op extremiteiten als wateroverlast, hitte, droogte. Vanuit het EWC worden adviezen en waarschuwingen op het terrein van meteorologie, klimatologie, seismologie en aardobservatie gegeven. Een robuuste digitale infrastructuur om een grote hoeveelheid aan data te verwerken en een moderne waarneeminfrastructuur zijn hierbij voorwaardelijk. Dit geheel biedt de mogelijkheid om extreem weer nauwkeuriger (tijdsger en meer locatiegericht) te monitoren. Daarnaast biedt de nieuwe waarneeminfrastructuur de

mogelijkheid om snel nieuwe (type) sensoren en waarnemingen van derde partijen te integreren in de bestaande dienstverlening. In het EWC ligt de nadruk op samenwerking, zowel op Europees als op nationaal niveau, met marktpartijen, kennisinstellingen en medeoverheden. Gericht op 24/7 monitoring, waarbij snel met nieuwe producten en dienstverlening wordt ingespeeld op domein overschrijdende gebeurtenissen. Dit traject is complex en uitdagend, het gaat o.a. om het ontwikkelen en integreren van nieuwe ICT-componenten in bestaande processen en organisatievormen. Dit kan effect hebben op doorlooptijd en realisatie van de doelstellingen.

3.11 Modernisering Waarneeminfrastructuur (MWI)

Het meetnet is voor het KNMI een missiekritiek systeem. De operationele druk hierop neemt toe door veroudering. Hierdoor ontstaan verstoringen, uitval en kwaliteitsissues. De modernisering van de waarneeminfrastructuur is nodig voor de continuïteit van de wettelijke taken en dienstverlening van het KNMI. Met een programmatische aanpak wordt dit door het KNMI opgepakt. De brede doelstelling van het programma is het toekomstbestendig en kostenefficiënt maken van de waarneeminfrastructuur en de hieraan gekoppelde processen voor kwaliteitsborging zoals monitoring, validatie, beheer en onderhoud. Het KNMI-meetnet is vanaf begin van deze eeuw jarenlang toonaangevend geweest in de wereld, vooral in het luchtvaartdeel. Het is de ambitie van MWI om de plek van het KNMI in een Europese kopgroep qua waarnemingen te consolideren.

Bij de realisatie van MWI zijn er vele interne en externe partijen betrokken, wat zorgt voor een grote mate van afhankelijkheid van derden. Dit vereist inzet en commitment van diverse partijen. Daarnaast vergt de interne aansluiting op bestaande applicaties veel inzet van diverse KNMI vakgroepen. Het nieuwe meetnet zal de komende jaren verder worden doorontwikkeld, waarbij binnen het KNMI kennis opgebouwd zal worden.

3.12 Transparantie en inzicht: pilot subsidieregeling vuurwerk

In de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' heeft het kabinet maatregelen aangekondigd gericht op actieve openbaarmaking van informatie en op verbetering van de informatiehuishouding bij de ministeries ('Open op orde'). Sinds 2017 werkt IenW met het programma Open Overheid aan het verbeteren van de informatiehuishouding. De aanpak is met de komst van de Woo, het rijksbrede actieplan 'Open op orde' en de beschikbaar gestelde middelen stevig versterkt. Er is een nieuw IenW breed actieplan ontwikkeld. Tevens zijn actieplannen voor verschillende dienstonderdelen van IenW en zelfstandige bestuursorganen (zbo's) opgesteld. IenW sluit daarin aan bij wat er vanuit het Rijk aan afspraken wordt gemaakt en maakt gebruik van de rijksbreed ontwikkelde voorzieningen. IenW geeft onder meer invulling door de samenleving te betrekken bij de besluitvorming en transparant zijn over de genomen besluiten zijn. Dit zijn belangrijke elementen van de nieuwe bestuurscultuur die IenW voorstaat. Op een toegankelijke manier geven we inzicht in de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. IenW is daarom onder meer bezig om bestaande, openbare informatie beter toegankelijk en inzichtelijk te maken. Er zijn twee pilots uitgevoerd voor meer transparantie in het vuurwerkdossier. Het uitgangspunt is om de samenleving op een toegankelijke wijze mee te nemen in de totstandkoming van verschillende beleidskeuzes bij het vuurwerkdossier. In de praktijk leidde dit tot betere openbaarmaking van informatie en toegankelijkheid hiervan. Het resultaat van de eerste pilot is een verwijsdocument waarin de lezer in twee pagina's in verhalende vorm kan lezen over de totstandkoming van een subsidieregeling, met hyperlinks in de tekst naar onderliggende, openbare documenten. Het resultaat van de tweede pilot is een internetpagina (via rijksoverheid.nl) met achtergrondinformatie en context van het vuurwerkverbod. IenW evalueert deze pilots en zet het toegankelijk en inzichtelijk maken van bestaande, openbare informatie in de komende tijd voort.

IenW streeft naar een open overheid, die zorgdraagt voor een adequate en toegankelijke informatievoorziening op basis van een ordentelijke informatiehuishouding. In actieplannen wordt de inzet geformuleerd voor de drie hoofdonderdelen uit de Woo en 'Open op orde': actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding. Voor deze drie hoofdonderdelen worden de beschikbare middelen

ingezet. Dit traject gaat niet alleen om een andere werkwijze maar ook om een cultuurverandering die tijd vergt.

3.13 I-vakmanschap

Om onze ambities met de inzet van informatievoorziening en digitalisering waar te maken moeten we goed opgeleide medewerkers hebben en deze ook behouden. Het thema I-Vakmanschap omvat meerdere actielijnen die de kennisontwikkeling, vaardigheden en competenties van management en medewerkers op het terrein van ICT en informatievoorziening op een hoger plan moeten gaan brengen. Zo wordt in samenwerking met BZK (Rijksacademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid) een leertraject I-leiderschap voor de bestuursraadleden opgezet. Ook voor andere managers van IenW is een leertraject in voorbereiding. Daarnaast is er inmiddels een ruim leeraanbod voor alle medewerkers van IenW beschikbaar. Het binnenhalen van I-talent en kennis krijgt eveneens de nodige aandacht. In samenwerking met onder andere het Rijksbrede programma I-partnerschap Rijksoverheid- Hoger Onderwijs, worden bij de onderdelen van IenW interessante stageopdrachten, afstudeeropdrachten en groepsopdrachten aangeboden aan studenten. Daarbij is het opbouwen van een duurzame samenwerking met een Hoger Onderwijsinstelling van belang. IenW investeert ook in Rijks I-trainees. De ambitie is om het aantal plekken voor I-trainees komende jaren toe te laten nemen en deze I-trainees voor langere periode aan de organisatie te binden. Tegelijkertijd heeft IenW te maken met een krapte op de arbeidsmarkt voor I-professionals. Ook het opleiden van het huidige personeel vergt de nodige middelen en inspanning.

4. I-Strategie IenW 2022 - 2025

De afgelopen jaren is het belang van informatievoorziening en digitalisering binnen IenW sterk toegenomen. Voor het realiseren van de maatschappelijke opgaven en het beleidsprogramma van IenW zijn een innovatieve, robuuste en betrouwbare informatievoorziening en digitalisering basisvoorwaarden. Daarom is er door de Bestuursraad van IenW een I-Strategie vastgesteld. Deze schetst het IenW-perspectief op en geeft richting aan de digitale doorontwikkeling van de organisatie. De I-Strategie geeft mede richting aan de doorontwikkeling van de IenW-organisatie: met een goede, veilige en duurzame informatievoorziening en ICT kan IenW zijn processen efficiënt uitvoeren, effectief samenwerken met anderen om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Informatievoorziening en ICT zetten we in om onze processen en samenwerking te verbeteren. Met strategische keuzes en actielijnen in tien thema's ondersteunt de I-Strategie de uitvoering van, innovatie in en legt de I-basis voor beleid, uitvoering, inspectie en bedrijfsvoering. Dit I-fundament zorgt ervoor dat wij huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven efficiënt en effectief kunnen realiseren.

4.1 Prioritaire doelstellingen I-Strategie

Voor de komende periode heeft IenW drie prioritaire doelstellingen voor de informatievoorziening en digitalisering bepaald:

1. Basis op orde (het I-fundament);
2. Vaardigheden, kennis en leiderschap;
3. Data en innovatie.

Deze drie prioriteiten geven focus bij en zijn randvoorwaardelijk voor het realiseren van onze maatschappelijke opgaven en het Beleidsprogramma in wisselwerking met onze omgeving. Daarbij heeft ieder onderdeel van IenW ruimte om dit passend binnen de eigen context op te pakken.

1. | Basis op orde

Een 'sterk fundament' is nodig om de digitale transformatie mogelijk te maken en zo de complexe maatschappelijke opgaven van IenW te realiseren. Daarvoor is het inrichten van en sturen op integraal portfoliomanagement (applicatieportfoliomanagement, life cycle management en projectportfoliomanagement) van groot belang. Dit borgt de continuïteit van onze I-infrastructuur en zorgt ervoor dat we digitaal niet kwetsbaar zijn. Een belangrijke pijler van 'Basis op orde' is de 'digitale weerbaarheid'. Cyberdreiging en cyberrisico's zijn door de verwevenheid van netwerken en alomtegenwoordigheid van IT in primaire processen zeer relevant en urgent. Immers, toenemende digitalisering, cybercriminaliteit en afhankelijkheid van externe partijen maken ons kwetsbaar. De minister van IenW is systeemverantwoordelijk voor de cybersecurity van een aanzienlijk deel van de vitale sectoren én IenW (kerndepartement, agentschappen, kennisinstututen en zbo's). Ook is een stabiele, moderne, gebruikersvriendelijke, efficiënt ingerichte basis nodig om data en informatie effectief te kunnen verzamelen, verwerken en delen. Maar ook om te innoveren, om onze besluitvorming transparant te maken, om op een professionele manier te voldoen aan de verwachtingen van de samenleving. Basis op orde betekent dat wij onze systemen, data en werkplekken continu robuust, up to date, veilig en inzichtelijk houden. Bovendien is een goede informatievoorziening de basis van ambtelijk werk. Onder 'transparantie en inzicht' verstaan wij de openbaarheid van informatie, transparantie in onze werkwijze en de herleidbaarheid van onze besluitvorming. Transparantie, inzicht en het makkelijk kunnen ontsluiten van informatie zijn nodig om goed sturing te kunnen geven aan al onze beleidsdoelen. IenW verbetert de informatiehuishouding en daarmee het transparant zijn naar de samenleving en de Tweede Kamer.

2. | Vaardigheden, kennis en leiderschap

'I-Vakmanschap' richt zich op alle kennis, vaardigheden en capaciteiten die IenW nodig heeft om de voor de IenW-processen benodigde informatievoorziening en ICT effectief te realiseren en te (laten) gebruiken. Dit geldt voor alle functies en domeinen en voor alle

medewerkers van IenW. I maakt immers onderdeel uit van de gehele keten, van beleid tot uitvoering en inspectie en bedrijfsvoering.

Een onderdeel van het thema 'I-Leiderschap en sturing' is dat managers, directeuren en bestuurders I-vakbekwaam zijn (I-Leiderschap), zodat zij de grote impact van I op hun domein goed kunnen inschatten. Dat betekent ook dat ze bekwame opdrachtgevers voor I projecten moeten kunnen zijn (in de driehoek eigenaar, opdrachtgever, opdrachtnemer) en effectief kunnen sturen op het I-vakbekwaam zijn en blijven van hun medewerkers en henzelf. Daarvoor is het noodzakelijk om vakbekwame I-professionals aan te kunnen trekken en gebruik te kunnen maken van een goed passend aanbod van I-trainingen en opleidingen. Dit is de komende tijd prioritair omdat het I-vaardig functioneren van alle IenW medewerkers randvoorwaardelijk is voor de uitvoering van onze beleidsambities.

3. | Data en innovatie

De complexiteit van de opgaven waar IenW voor staat maakt meer aandacht voor data-gedreven werken noodzakelijk. Data- en informatie-gedreven werken is noodzakelijk voor het verbeteren van beleid en uitvoering en voor het realiseren van betere werkprocessen. Daarbij is het op orde hebben van data essentieel. Met zowel publieke als private data komen nieuwe inzichten en oplossingen boven water. Complexiteit en samenhang goed begrijpen en tot nieuwe inzichten en oplossingen komen, betekent meer aandacht, capaciteit en prioriteit voor data-gedreven werken en digitalisering. Data biedt kansen om beter samen te werken tussen de organisatieonderdelen en onze partners, van commerciële bedrijven tot bijvoorbeeld waterschappen. Om deze kansen te verzilveren hebben de diensten een datakoers voor hun organisatie opgesteld.

Daarnaast helpen de 'digitale innovaties' om onze beleidsdoelen en maatschappelijke opgaven op een slimmere manier te realiseren. Om maatschappelijke opgaven te realiseren en maatschappelijke problemen op te lossen zoals luchtverontreiniging, georganiseerde milieucriminaliteit of de druk op ons mobiliteitssysteem, moeten wij optimaal gebruik maken van de kansen die digitalisering ons biedt.

Inzet op data en digitalisering blijft vaak steken in pilots en experimenten, met onvoldoende aandacht voor structurele borging in reguliere processen. Overheden en marktpartijen moeten daarom samen meer de regie nemen en concrete acties inzetten. Het betreft afspraken over het standaardiseren en het delen van relevante data, het aanpassen van werkprocessen en het borgen van de juiste randvoorwaarden zoals privacy en cybersecurity.

4.2 Relatie met de I-strategie Rijk

De I-Strategie IenW en de I-strategie Rijk 2021-2025⁴ sluiten goed op elkaar aan. IenW werkt zoveel mogelijk samen met andere rijksorganisaties en maakt bij voorkeur gebruik van rijksbrede I(CT)-voorzieningen. Ook worden in het kader van de I-Strategie Rijk verschillende onderwerpen door de departementen gezamenlijk opgepakt en uitgewerkt. Bij de uitvoering van de I-Strategie IenW wordt vanuit die optiek onder meer gewerkt aan rijksbrede thema's als I in het hart van beleid, digitale weerbaarheid, samenwerking met onderwijs en wetenschap, ICT-landschap, informatiehuishouding (open op orde), data en algoritmen en markt en innovatie.

Schematische weergave I-strategie IenW en Rijk

⁴ Kamerstuk 26643-779 d.d. 6 september 2021

5. Financiële aspecten en I-control

De planning en financiering van I-zaken verlopen via de reguliere begrotingscyclus, steunend op het portfoliomanagement en lifecycle management van de dienstonderdelen. De prioritering (en daarmee budgettering) van programma's, projecten en beheer en onderhoud wordt bepaald in de cyclus. De projecten en programma's worden vanuit verschillende begrotingsartikelen gefinancierd. Zoals op het Rijks ICT-dashboard staat vermeld, is de financiële omvang van de I-component van deze programma's en projecten niet altijd eenduidig vast te stellen als gevolg van de integrale wijze van aanbesteding van infrastructuurprojecten, waarbij voor de onderliggende IA/ICT-component (Industriële Automatisering/Informatie en Communicatie Technologie) geen separate afweging van kosten en baten wordt gemaakt.

Prioritering gewenst

De I-Strategie IenW geeft, samen met de informatieplannen, I-Agenda's en datakoersen van de diensten de strategische veranderkoers en de ontwikkelrichting weer voor programma's, projecten en activiteiten met de I(CT)-voorzieningen bij IenW. Een groot aantal van deze ontwikkelingen loopt en andere worden nog opgestart. IenW is bezig om de nodige stappen te zetten om de informatievoorziening en digitalisering op een hoger niveau te brengen. Dat vergt investeren in personele capaciteit en financiële middelen. Verschillende dienstonderdelen willen verder intensiveren op de uitwerking en de implementatie van de IenW I-Strategie door te investeren in de CIO en CISO-taken. Dit zal de komende periode verder uitgewerkt worden.

Portfolio(management) in ontwikkeling

IenW werkt momenteel aan het in beeld brengen van het portfolio van de informatievoorziening. Daarmee maken we integrale besluitvorming mogelijk op IV-gebied. In dat licht werkt IenW aan een kader voor sturing en financiering van informatievoorziening en ICT. De programma's en projecten met een aanzienlijke I-component worden voorzien van een plan zodat helder is wat de financiële, organisatorische, personele, beveiligings-, technische (informatievoorziening en ICT) en andere consequenties zijn.

Samenwerking in het CIO-stelsel

De control op de aanpak en uitvoering wordt door de CIO IenW en de CIO's van de dienstonderdelen uitgevoerd. De CIO's werken nauw samen in het CIO-stelsel IenW. Bij projecten met een aanzienlijke I-component worden conform het Besluit CIO-stelsel Rijksdienst CIO-oordelen en/of andersoortige audits uitgevoerd om waar nodig tijdig bij te sturen. Naast deze audits voert het Adviescollege ICT (AcICT) zelfstandig toetsen uit op projecten binnen de centrale overheid. Het AcICT toetst op beheersbaarheid van projecten en programma's met een meerjarige ICT-component van meer dan € 5 miljoen. De adviezen worden met een reactie van de bewindslieden naar de Tweede Kamer gezonden. Op het Rijks ICT-dashboard staat nadere informatie over de projecten van IenW met een ICT-component van tenminste € 5 miljoen, over de gehele looptijd van het project.